

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . . 1.70
== Sobotna izdaja: ==
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . " 15 "
 za trikrat . . . " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 2 v.
== Poslano: ==
 enostolpna pettivrsta po 40 v.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Ruska revolucija.

R. Vsa znamenja kažejo, da bo Rusija doživela velik poraz, veliko hujši, kakor je bil poraz v rusko-japonski vojski l. 1904 do 1905. Kakor je pred desetimi leti notranja ruska revolucija pospešila in zapečatila ruski poraz, tako bo po mnenju mnogih tudi sedaj. Toda to mnenje je zmotno.

Sedanja Rusija ni ista, kakor pred desetimi leti. V Rusiji ni veliko pojavov, iz katerih bi se moglo sklepati na revolucijo, ampak še nasprotno je verjetno, namreč verjetna je notranja konsolidacija in notranji prepričanje, ki bi v kratkem času zopet ustvaril krepko in mogočno Rusijo. Vse to je velike važnosti tudi za bodočnost Avstrije. Zato je prav, da to vprašanje trezno preudarimo.

Kaj je povzročalo ponovne ruske revolucionarne atentate in poskuse do leta 1905? Boj proti neomejenemu absolutizmu, boj za ustavo. To ni bil boj enega stanu proti drugemu, ne boj obupanih in propalih eksistenc, ampak složen boj zavednejših Rusov pod varstvom inteligence in celo aristokratov; med revolucionarji so bili možje nepričakovane moralne resnobe in idealnosti. Vse to je dajalo ruski revoluciji nenavadno notranjo silo in neopremagljivo vztrajnost. Ko je leta 1905. in 1906. ruska revolucija slavila prve večje zmage, so se ji pridružili mnogi sumljivi in nemoralni elementi, kar je pripomoglo, da je revolucija tem prej podlegla.

Ruski revolucionarji so se od mednarodnih anarhistov in revolucionarjev razlikovali po neki čudni idealnosti in po plamtečem ruskem patriotizmu. Ker je ruski absolutizem vzel v zakup rusko državo, rusko pravoslavlje in narodnost ter se skrivaj pod krinko patriotizma, zato so zavednejši samostojno misleči Rusi svoje domolubje razodevali na nenavadne načine. Svojo domovino in državo so neusmiljeno kritizirali, bičali ruski nacionalizem in pravoslavlje ter se vneli za mednarodno in versko toleranco. Ruski domoljubi so se odlikovali v neki umetnosti, ki jo Rusi tako značilno imenujejo »samopljivanje«. Navidez se je zdelo, da ruski revolucionarji in samostojnejši Rusi niso domoljubni; a to je bilo le navidezno. Pred strastnim »samopljivanjem« se je skrivalo nič manj strastno domolubje. Pred desetimi ali petnajstimi leti je bilo med ruskimi izgnanci mogoče opazovati nam nekoliko začetne prizore. Najprej vam je Rus svojo domovino poteptal in opljuval, potem pa se je tako sočutno, bridko razjokal nad njo ter v nepričakovanem domoljubju začel hvaliti svoj narod in pripovedovati, da ima Rusija vendarle najsijajnejšo bodočnost med vsemi državami. To potezo opažamo že pri prvih zastopnikih ruske revolucije, pri Bakuinu in Hercenu. To je skrivnost ruskega patriotizma. Rus ljubi svojo domovino ter je v skrajni sili pripravljen za skrajno domovinsko žrtvovanost. Zato pa po sedanjem porazu v Rusiji ni pričakovati revolucije, vsaj ne obsežnejše ali splošne revolucije.

Kje pa je bil ruski patriotizem ob rusko-japonski vojski? Takrat je bilo drugače kakor sedaj. Samostojnejši zavedni Rusi so obsojali drzno ekspanzivno rusko politiko v vzhodni Aziji, ker so vedeli, da se s tem odvrta pozornost od perečih notranjih vprašanj. Dobro so vedeli, da se je ruski absolutizem posluževal drzne zunanje politike, da bi s tem zakrival notranje slabosti ter se vzdrževal proti ustavnim težnjam. To prepričanje se je izražalo v krilatim in popularnem političnem dvotipu: »Peter Veliki je prebil okno v Evropo (Petrove besede), Nikolaj II. je prebil okno v vzhodno Azijo, in v Rusiji je nastal tak preprič, da ni mogoče več prestat.« Vrhutega so bili zavednejši Rusi tudi pričuvali, da bodočnost Rusije ni na daljnem, ampak na bližnjem vzhodu (Mala Azija, Carigrad, Balkan). Zato so se veselili ruskih porazov v vzhodni Aziji ter so z notranjimi nemiri povzročili, da je morala Rusija skleniti mir, se lotiti notranjih reform in svoj pogled zopet obrniti na bajni Carigrad.

Sedaj se pa Rusija bori za Carigrad in zato je sedanja vojska popularna; opo-

zacionalcem se zdi pač prezgodnja, ne pa absolutno nepotrebna.

Drugi razlog proti revoluciji je ruska ustava. Ruska ustava je sicer zelo omejena, a vendar daje možnost, da celo najskrajnejši opozicionalci svoje nazore in zahteve lahko na legalni način zagovarjajo. Mnogi prejšnji pristaši revolucije in prijatelji rdeče internacionale so se v zadnjih letih premenili v krotke ustavne opozicionalce ali celo v vladne pristaše. Prejšnji internacionalizem se je umaknil napredujočemu nacionalizmu. Ruski patriotizem se je sploh konsolidiral in nepričakovano okrepil. Berolinski profesor Hoetsch v svoji knjigi o Rusiji na več mestih prizna-

va, da so Rusi pokazali izredne parlamentarne in ustavne sposobnosti, ki tvorijo trdno podlago za zdrav razvoj Rusije. Sploh so bili berolinski spoznavalci Rusije — teh je v Berlinu neprimerno več kakor v Avstriji — zadnja leta prepričani, da se Rusija na vseh poljih zdravo razvija in da je mir in sporazum med obema državama ne samo možen, ampak tudi obojestransko koristen.

V Rusiji so vedno še možna presenečenja, a trezna svetovna politika ne more računati z rusko revolucijo. V Berlinu so o tem gotovo dobro poučeni. Prav je, da smo tudi mi o teh stvareh poučeni, daremo trezno presojati sedanji položaj.

2 utrdbi trdnjave Novo Georgiewsk uzeti. 125 topov zaplenjenih. — Pri Brest-Litowsku prednje postojanke padle. — Prehod čez reko Narev izsiljen. Armade princa Leopolda Bavarskega in pl. Mackensena prodrle čez reko Bug. Ujetih 30 ruskih častnikov in 7700 mož.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 19. avgusta. Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Avstrijske sile pod poveljstvom nadvojvode Jožefa Ferdinanda in generala pl. Kövesza so si priborile severno od Janova in Konstantynova prehod čez Bug. Naskakovani je bil Niemirov in drugi kraji na drugem bregu reke. Sovražnik je bil vržen in ga zasledujejo dalje.

Obkoljevalne čete pri Brest-Litowsku, med katerimi v sredi se nahajajo divizije podmaršala pl. Arza, so iztrgale sovražniku neko prednjo postojanko.

Pri Wladimir Wolynski in v vzhodni Galiciji nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. avgusta. Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Hindenburga.

Ob zavzetju Kovna je bilo ujetih še 30 častnikov in 3900 mož. Pod pritiskom zavzetja Kovna so izpraznili Rusi svoje postojanke nasproti Kalvaria — Suwalki. Naše čete jim slede. Od tam bolj proti jugu so izborile nemške sile prehod čez Narev zahodno od Tykocina in so ujele 800 Rusov.

Armada generala pl. Gallwitz napreduje v vzhodni smeri. Severno od Bielska je bila dosežena železnica Bialostok — Brest-Litowsk. Ujetih je bilo 2000 Rusov. V severnovzhodnem odseku pri Novo Georgiewskem so premagale naše čete odsek Wkro, z naskokom sta bili vzeti dve utrdbi severne črte. Nad 1000 ujetnikov in 125 topov je padlo v naše roke.

× × ×

Zvezne armade prodirajo naprej; Rusi se umikajo in izgubljajo postojanko za postojanko. To je kratka vsebina Höferjevega poročila in poročila najvišjega vojnega vodstva nemške armade. Naše in nemške čete zasledujejo Ruse. Silovita trdnjava Novo Georgiewsk je, če sodimo po dogodkih, ki smo jih doživeli pred padcem Varšave in Ivangoroda, pred padcem. Vzeti sta bili 2 utrdbi in je bilo zaplenjenih 125 topov. Naše hrabre čete so skupno z nemškimi vdrle v prednje postojanke mogočne trdnjave Brest - Litowsk, ki se tudi najbrže ne bo dolgo držala. Primerjajmo, kako hitro padajo najmočnejše ruske trdnjave: Ivangorod, Varšava, Kovno z junaško Kuzmanekovo obrambo našega Przemysla, mora navdati ponos vsa-

kega avstrijskega domoljuba. Rusi se umikajo, niti trdnjav ne branijo več, tistih trdnjav, ki jih je smatral svet za najmočnejše na svetu in izgubljajo svoje dragocene topove. Nad 400 so jih izgubili v Kovnu, 125 predvčeršnjim v dveh po Nemcih premaganih utrdbah. Strašno odločnost vojskovanja dokazuje ta izguba, ker Rusi niso mogli odpeljati dragocenih topov, ki jim jih zdaj tako manjka. V vojaškem oziru je velikanske važnosti, ker so Hindenburgovi voji izilili prehod čez reko Narev, voji maršala princa Leopolda Bavarskega in pl. Mackensena so pa prodrli čez reko Bug. Rusi zatrjujejo, da se bijejo zdaj le še zadnje čete, ki hite najbrže proti srcu Rusije, Petrogradu, da ga branijo, ker mu, sicer še oddaleč, grozi maršal Hindenburg. Predvčeršnjim je bilo ujetih nad 7700 Rusov; vsako dnevno poročilo najvišjega vojnega vodstva nemških čet nam javlja, da je več tisoč Rusov ujetih; vse to pa dokazuje, da je zlomljena odpora sil ruske armade in da bo kmalu popolnoma premagana, če že ni. Premagana Rusija pa znači, da so z njo premagani tudi Lahi, Francozi, Angleži in Srbi.

× × ×

RUSKO UMIKANJE V TRDNJAVO BREST - LITOWSK.

Budimpešta. V Holm odposlani poročevalec »Pesti Hirlapa« brzojavlja z dovoljenjem vojnega časnikarskega stana svojemu listu: Brest - Litowsk je zdaj obkoljen tudi z jugozahoda. Ruske čete, ki se bore v tem odseku, osobito ruska garda in drugi sibirski zbor, so bile že večkrat premagane in so se že umaknile pod topove Brest - Litowska. Kakor se zdi, je sovražnikovo zadnje upanje zdaj ta močna trdnjava, ker so boji zadnjih čet slabi in ker se morejo čete, ki krijejo umikanje glavnih sil, braniti le malo časa. Splošno znači položaj umikanje Rusov za brambno postojanko Brest - Litowska. Nemške in avstrijske čete tako ljuto pritiskajo za njimi, da more sovražnik le težko kratko časa braniti zadaj ležeče postojanke.

BREST - LITOWSK ALI MINSK.

Bern. H. Stegemann izvaja v listu »Bund« Zavezniki se približujejo vedno bolj Brest-Litowsku. Osredotočeno pa prodirajo z juga in z zahoda; Brest - Litowsk zato ne tvori več središča ruske armade, marveč le še oporišče njenega levega krila. Ruska armada je prisiljena, da svojo razvrstitev izpremeni v severno zahodni smeri in da stoji na črti Riga — Dvinsk — Vilna — Grodno — Bjelostok — Brest-Litowsk. Položaj ruski armadi ni ugoden. Njeno levo krilo bi bilo zelo ogroženo, ako

bi ne bilo krito po močvirju Rokitno. Nevarnost je pa povsod, da jo prodro. Njeno krilo je v nevarnosti tudi pri Rigi in pri Brestu. Če se še upošteva, da je ruska armada razdeljena v dva dela in da je trdnjavski trikot Kovno le še v jako slabi zvezi čez Kovel z Brest - Litowskim, dasi se morebiti, izvzemši zadnjih premaganih čet, umika precej neomajana za Bugom, ni njeno stališče nikakor zavarovano. Kadar bodo stali zavezniki pred Brestom, smemo pričakovati, da se položaj zopet pojasnji, a izključeno ni, da se umikajo Rusi proti Minsku. Gališko bojišče, ki ga Rusi iz političnih razlogov, da ostanejo v stiku z Rumunijo, ne popuste, postane mogoče zopet zanimivo.

HUDI BOJI PRED BREST-LITOWSKIM.

Rotterdam. »London News« poročajo iz Petrograda: Položaj Brest - Litowska obvladuje javno mnenje v Petrogradu. Upali so prej, da se bo ruska armada ustavila pri Brest - Litowsku, a to upanje je izginilo. Pred Brest - Litowskim se bijejo že težki boji. Zasebni promet Rusije z Brest - Litowskim je popolnoma ustavljen.

BREST-LITOWSK

velja za središče druge ruske obrambne črte. iMest oje prvovrstna trdnjava. Lež v veliki globeli, ki se razteza med zahodno ruskim in južno ruskim gorskim hrbtom od zahoda proti vzhodu, v kateri teče Pripet s svojimi pritoki. Trdnjava je velevažna, ker na zahodu krije mogočna močvirja in promet med zahodnim in južnim ozemljem ob Bugu. Strategično važna je trdnjava osobito zato, ker tvori utrjeno območje reke Bug, ki postane tu sposobna za plovbo in ker tvori središče druge ruske obrambne črte, a zdaj radi hitrega prodiranja naših in nemških čet le še levo krilo glavne ruske sile. Utrjeno je mesto od l. 1831., močvirja obdajajo trdnjavo na jugu, vzhodu in deloma tudi na zahodu. Jedro trdnjave tvori mogočno zidovje na nekem otoku; to osrednjo utrdbo obdajajo torespolske, valhinske in pobrinske utrdbe. Železniški most na severu štiti utrdbo Grol Berg. Jedro, ki smo je opisali, obdaja v daljavi petih kilometrov dvanaest utrdb; polovica njih na levem bregu je moderna, zgrajena v novejši dobi.

IZPRAZNITEV RIGE.

Berolin. »Tägliche Rundschau« poroča: Riga je popolnoma izpraznjena. Rusi so odpeljali celo tračnice polične železnice. Več starih hiš z bakreno streho je odkritih. Tvornice so zaprte.

VELIKE VOJAŠKE PRIPRAVE NA FINSKEM.

Stockholm. Po petrograjskih poročilih so na Finskem ukrenili velike vojaške priprave. Inozemcem so preklicali dovoljenja bivati na Finskem. Inozemci prijateljskih držav morajo odpotovati v 14., nevtralnih pa v 5 dneh. V Helsingforsu je zaprla vlada skoraj vse člane občinske uprave in veliko deželnih poslancev.

IZPRAZNITEV REVALA.

Rotterdam. Petrograjski listi so že pričeli pripravljati javnost, da nameravajo izprazniti tudi severno-zahodno Rusijo z Revalom vred.

KAKO JE PADEL IVANGOROD.

Čez Radom in po Rusih popolnoma požgano Novo-Aleksandrijo, od koje 1000 hiš je ostalo le 30 nepoškodovanih, sem prišel v Ivangorod, ki so ga končno tri dni prej zapustili Rusi. Boji za slavno mesto ob Visli so se odigrali sledeče:

Potem ko so bili pregnani Rusi po armahad Woyrscha in Kövesa 20. julija iz Radoma, so se koncentrično umaknili nazaj proti Ivangorodu, da bi čez dva mostova, ki sta jim bila tu na razpolago, prekorali Vislo.

Obrambna moč trdnjave, ki je bila le kot taka mišljena in zgrajena in sploh brez vsakih prebivalcev, ni ležala pravzaprav v pravih fortih, temveč v zelo obširnih poljskih predpostojankah, ki so jih zgradili med vojsko. Forti so izza zadnjih petdesetih let. Napravljene so skozinsko iz zemlje n opeke in napram moderni artiljeriji takorekoč brez obrambe. Stok je še 20 let starejši. Zato so napravili 10 do 15 km zu-

naj trdnjave nov utrbeni pas, ki se je zdel Rusom dovolj močan za obrambo važnega prehoda čez Vislo. Dne 1. avgusta pa je prišlo med branilci in medtem približajočo se Kovesovo armado do znanega prodiralnega boja pri Slowiki-Nove, nekaj kilometrov južno pod Ivangorodom v zahodni smeri tekoče Visle.

Močna postojanka je bila do cela preplavljena, tako da niso imeli Rusi niti časa, umakniti se v predpripravljeni drugo postojanko pri Klasztorna—Wola, 7 km dalje vzhodno, temveč šli nazaj čez Vislo v vsekakor dvomljivo varstvo zahodnih fortov. Hitri nastop generala Kovesa je razrušil pričakovano protiofenzivno moč poljskih predpostavk v prvem naskoku.

Nadaljna usoda trdnjave se je hitro odločila. Od jugovzhoda je urno dospela armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda in je pretela s popolno obkolitvijo. Rusi raje niso s tem računali, ker je naša težka artiljerija v nekaterih urah popolnoma razrušila zastarele forte. V noči od 3. na 4. avgusta so bili mostovi čez Vislo in forti na zahodnem bregu poginani v zrak. 8. so jim sledile utrdbe na vzhodni strani, in obširni stolp je zgorel z vsemi zalogami in munijskimi skladišči vred. Rusi so jo odkurili 9. avgusta proti vzhodu, potem ko so zažgali večji del okoli ležečih vasi. Prebivalstvo so pa vlekli seboj. Na potu proti Baranowu so zapazili nevarnost, ki jim je pretela vsled hitro prodirajoče armade nadvojvode Jožefa Ferdinanda, in so se prerili očitno, ker je bila cesta že odrezana, po stranskih potih proti severovzhodu. Istega dne, 9. avgusta, ob dveh jutraj, je sledila predstraža Kovesove armade čez Vislo in je pričela takoj z zasledovanjem, ki se od tedaj kakor znano nadaljuje z mrzlično naglostjo.

VESTI IZ VARŠAVE.

Krakov, 18. avgusta. Kakor poroča gradna nemška »Warschauer Zeitung« so v ruski vojaški bolnišnici ostali poljski zdravniki s 30 sestrami in 70 težko ranjenimi Rusi. — Civilno sodišče že deluje kot prva instanca za civilne tožbe nad 300 rubljev, kakor tudi v važnih kazenskih slučajih. — Prebivalstvu na levem bregu Visle se je dovolilo, da se zopet naselijo v stanovanjih. Promet čez viselske mostove s predmestjem Praga še ni dovoljen. — Kraljevi grad o priliki ruskega obstreljevanja ni veliko trpel. Vsekakor so Rusi odpeljali dragoceno notranjo opremo in umetnosti. — Med političnimi kaznjenci, ki so jih Nemci izpustili, je tudi na veliko let prisilnega dela obsojeni poljski socialist Meden. — Krasno poslopje grofa Krasinskega je ruski ogenj zelo poškodoval. — Nemško vojaško poveljstvo že izdaje dovoljenja za potovanje v Nemčijo in Avstro-Ogrsko, toda meščanska straža mora potrditi osebno istovetnost. — Po odredbi nemških oblasti se je v mestni hiši zglasilo več tisoč vojaških obvezancev. Ko so jih vpisali v imenike, so ruske vojaške obvezance zopet izpustili. — Glasom poročil iz letovišč Konstancina in Skolinowa, sta oba kraja ostala nepoškodovana, ravnotako krasni grad kralja Sobieskega, toda 20 km krog Varšave je bilo vse razdejano in zažgano. Polja in gozdi so opustošeni. Varšavska kolodvorila vlnske in petrograjske železnice sta popolnoma zgorela, kolodvor varšavsko-dunajske železnice je pa le neznatno poškodovan.

RAZRUŠITEV MESTA SOCHACZEW.

Krakov, 16. avgusta. Kakor poročajo listi, je bilo poleg Varšave ležeče mesto Sochaczew popolnoma porušeno. Ceste so napolnjene z razvalinami in grobljami in preorane s strelnimi jarki. Prebivalci, ki jih je krog 20.000, se počasi povračajo v mesto razvalin. Tudi na tamošnjem pokopališču so razrušeni vsi nagrobni spomeniki.

POMEN POLJSKE ZA RUSIJO.

Berlin. List »Daily Post« v Birminghamu priznava, da sta zavezništva z osvojitvijo Varšave in cele Poljske silovito veliko pridobila in da je izguba Rusije težka. Rusija je namreč izgubila na Poljskem tako cvetočo industrijo. Glede na izdelovanje streliva je izguba Varšave velikanskega pomena za Rusijo, ki ni izgubila le najlepše svoje dežele marveč tudi svoje najizurjennejše delavstvo, ki je bosta zavezništva, o čemur se ne more dvomiti, znala izkoristiti. Važne zaloge cinka so zavezništva dobro došle.

RUSIJA NE PRENESE IZGUBE POLJSKE.

Petrograd. »Dien« izvaja: Največjo kratkovidnost pomenja, če se tolažijo, češ da je Rusija premogočna, da bi čutila izgubo ene dežele in da bo Rusija po tej izgubi še krepkejša in složnejša. Nesmiselno je, ker tako izjavljajo celo odgovorni krogi. Rusija ne more prenesti izgube Poljske in baltičkih dežel, če noče postati polazijska država.

ZRAČNI NAPAD NA RUSKI VOJAŠKI VLAK.

Petrograd. Neko nemško letalo je napadlo vojaški vlak, ki je vozil 40 voz, v katerih je bilo vse polno vojakov. Vrzeni

dve bombi sta razbili prve vozeve. Število mrtvih je moralo biti veliko.

BOJI OB BUKOVINSKI MEJI.

Černovice, 16. avgusta so se bili ob besarabski meji večji boji. Popoldne se je posrečilo našim, da so presenetljivo napadli Ruse. Vrgli so jih iz njih prednjih postojank. Rusi so ponoči zopet poizkušali našim iztrgati vzete postojanke, a niso uspeli s svojim napadom. Naši so obdržali priborjene strelske jarke.

NOVE RUSKE VOJNE PRIPRAVE.

V Besarabiji pozivajo 17letne mladence, naj se javijo k naborom.

»Lokalanzeiger« poroča, da ima Rusija velike težave pri svojih pripravah za drugo zimsko vojno, posebno ker manjka barvil za obleke in zato tovarnarji ne morejo dobaviti dovolj obleke.

ZA RUSKO BOJNO ČRTO.

Berlin. »Lokalanzeigerjev« vojni poročevalec v c. kr. tiskovnem stanu poroča: Ruski častniki izjavljajo, da je padlo število tistih sil, ki operirajo na glavnem bojišču, na dva milijona mož. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič, ki se ga generali zelo boje, a ki je med častniki v bojni črti zelo priljubljen, je s svojim ožjim štabom zelo delaven in se nahaja zdaj na tej in kmalu zopet na drugi točki bojne črte. Pomanjkanja častnikov ne morejo popraviti. Kako slabo da je preskrbljena Rusija s streljivom, dokazuje, ker v Lublinu, kjer se nahaja veliko tvornic, niso izdelovali artiljerijskih krogel. Vse so dovažali iz Varšave.

NOVE POLITIČNE VESTI IZ RUSIJE.

Zopet prihajajo iz Rusije nove politične vesti. Padec Varšave, sovražnik pred Brest-Litovskim, izguba cele Galicije in Poljske vpliva na ljudstvo s težkim udarcem. Kdo je kriv teh ruskih porazov? Krivcev iščejo na vseh straneh. Vedno bolj se oglašajo proti vladi. Danes prihaja vest, da Goremykin vendar odstopi. Na njegovo mesto pride Krivošein. Vsi večji ruski listi prinašajo to vest. Zna se tudi zgoditi, da se poslovi zunanji minister Sazonov in sledil bi mu eden bratov Giersov. Tudi finančni minister Kokovcev se je vrnil v Petrograd. Če je resnična, tedaj dobro

Trdnjava Nowo Georgiewsk padla! V trdnjavi ujeli 20.000 Rusov.

Berlin, 20. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 20. avgusta. Trdnjava Nowo-Georgiewsk, zadnja sovražni-kova opora na Poljskem, je po trdovratnem odporu vzeta. Celokupna posadka je padla v naše roke, in sicer samo po večeršnjem

Dva laška bataljona poražena na Folgariji. Ljuti boji na primorskem bojišču. Več laških napadov na toliminsko območje odbitih. V laškem proračunu 3 tisoč milijonski primanjkljaj. Vojska do decembra bo Lahe stala 6 milijard lir.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 19. avgusta. Uradno se razglša: Italijanska težka artiljerija je nadaljevala na naše tirolske utrde svoj ogenj tudi tekom večeršnjega dne in današnje noči.

Nek napad dveh sovražnih bataljonov na naše prednje postojanke v planoti Folgarija je bil odbit.

Nadaljujejo se ljuti boji v severnem odseku primorske čelne črte.

Močnejši napad na Mrzli vrh se je izjalovil kakor vsi prejšnji.

Južni del toliminskega območja so Italijani popoldne in zvečer šestkrat napadli z zrakom. Tudi ponoči so se ljuto bojevali. Prejokoslej je območje trdno v naših rokah. Saj 600 nepokopanih italijanskih mrtličev leži tu pred našimi jarki.

Na Goriškem traja običajni ogenj iz topov dalje.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Predvečeršnjim so se Italijani zopet ljuto bojevali na primorskem bojišču. Skomina jih osobito toliminsko območje, kjer so hrabri naši junaki odbili kar šest laških napadov. Tudi na Mrzlem Vrh so naši zapodili Italijane. Na Folgariji sta bila poražena dva laška bataljona. Lahi kakor pomeni niso dosegli ničesar drugega, kakor da so se morali umakniti.

× × ×

osvetljuje položaj sledeča vest:

Kodanj, 18. avgusta. »Politiken« javlja iz Petrograda: V vseh vladnih krogih vlada zmedenost. Boje se, da bo duma zahtevala od vlade nadaljnih pojasnil o izgubi Galicije in Poljske. Zborovalna prepoved vojaškega poveljnika je še bolj povečala javno vznemirjenost. Prihodnji torek se bo duma posvetovala o predlogu, da naj se vse tiste, ki so zakrivilo izgubo Galicije in Poljske, izroči javnim sodiščem.

POSEBNEGA MIRU Z RUSIJO NE BO?

Bukarešt. »Novo Vreme« izvaja: Glede na govore v Moskvi in v Petrogradu, da nameravajo skleniti mir, se naglašja, da želi Rusija zmagati, a da ne želi miru. Dokler ne zmagamo, o miru ni govora. Rusija po svoji pogodbi tudi ne more skleniti miru sama, vsled česar razgovor o miru ni dopusten. Opozorjamo na svoječasno poročilo, da je »Novo Vreme« last angleških denarnih mogotcev.

× × ×

NEMŠKO URADNO POROČILO O ZASLEDovanju RUSOV.

Berlin, 19. avgusta. Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Vojna skupina generalfeld-maršala princa Leopolda Bavarskega.

Levo krilo je podilo sovražnika v bojih pred seboj in je dospelo zvečer v pokrajino zahodno in južno od Mielejzycze. Desno krilo je prodrlo pri Mielniku čez Bug in je vrglo sovražnika iz njegovih močnih postojank severno od odseka in prodira dalje.

Vojna skupina generalfeld-maršala pl. Mackensena.

Tudi tu je bil izsiljen prehod čez Bug med Niemirovom in Janowcem po zavezniških četah. Pred Brest - Litovskom so vdrle nemške čete pri Rokitnu (jugovzhodno od Janowa) v prednjo postojanko trdnjave. Vzhodno od Wlodawe slede naše čete premaganemu sovražniku. Pod pritiskom našega napredovanja je sovražnik izpraznil tudi vzhodni breg Buha pod in nad Wlodavo. Sovražnik se zasleduje.

Najvišje vojno vodstvo.

končnem boju nad 20.000 mož in zaenkrat nepregleden vojni material. Nj. Veličanstvo cesar se je podal v Nowo-Georgiewsk, da voditelju napada, generalu infanterije pl. Baeseler in hbrabrim napadalnim četam izrazi svojo in zahvalo domovine.

Požar italijanskih munijskih skladišč v Trziču. — Vrlji naši opazovalci. — Sestre-ljeno laško letalo.

Vojni dopisnik Geyer javlja iz glavnega stana vojnih poročevalcev dne 14. avgusta:

Topniški boji, ki so dosegli svoj vrhunec v veliki bitki ob Soči, so na obeh straneh pospešili najtrdovratnejše prizadevanje, da se čim preje pride do odločilnih uspehov. Dočim so hoteli Italijani s strašnim ognjem izzvati duševno potrnost naših čet, je topniški ogenj avstro-ogrskih čet iskal le vidnih uspehov. Tako je te dni ena naših baterij povzročila požar v celi vrsti italijanskih munijskih skladišč pri Trziču, in ko je italijansko moštvo hotelo gasiti, so jih naše granate deloma pobile, deloma razpršile.

Naši opazovalci so temeljiti poznavalci italijanske fronte, ki neumorno vodijo ogenj baterij na vojaške predmete, vojašnice, častniške stanove in brigadna poveljstva, kjer ne preti samo materialna škoda, marveč so ogroženi tudi štabi. Neki ranjeni italijanski častnik je nedavno opisal vznemirjenje in grozo, ki jo je med Italijani izzvalo prizadevanje našega topništva, da dobi na muho višja sovražna poveljstva.

Z izvanredno natančnimi aparati je ena naših težkih baterij opazovala priprave nekega višjega italijanskega poveljstva za očitno posebno slavnosten obed. Vse je kazalo, da pričakujejo odličnih gostov, kar je naše baterije posebno veselilo. Da pre-

varijo sovražnika, so otvorile ogenj v popolnoma drugo smer, tako da Italijani niso niti slutili, kaj nameravajo naši. Ko so opazovalci ugotovili, da se ravno nosi kosilo na mizo, se je smer ognja izpremenila in že prva granata je pogodila mizo ravno v sredo ter ubila celo družbo. Ob drugi priliki so naši opazovalci po daljnogledu spoznali italijanskega generala, ki je svojemu štabu na zemljevidu ravno nekaj pojasnjeval. Našemu topništvu se je posrečilo z nekoliko strelji pogoditi dotično mesto in dva dni za tem so italijanska poročila potrdila junaško smrt zaslužnega divizionarja, dveh polkovnikov in enega majorja.

Nedavno je eden naših brambnih topov sestrelil sovražni aeroplan, ki nas je že celo dopoldne nadlegoval iz velike višine; ko se je končno spustil tako nizko, da so ga mogle naše baterije vzeti na muho, je bilo po njem. Preje so pa naši topničarji medseboj stavili, ali ga sestrelje s četrtim ali šestim strelom. No, stava je bila odveč, kajti že po drugem strelu se je v zraku zasukljaj ognjeni steber in aeroplan je ob burnem vzklikanju našega moštva treščil na tla.

Ojačena laška artiljerija na Krnu.

Haag. Pariški listi poročajo, da so Lahi ojačili svojo artiljerijo pri Krnu s številnimi baterijami, da bi avstrijske postojanke močnejše obstreljevali. (Potrjeno to pariško poročilo pač ni. Op. ur.)

Izgube Italijanov.

Lugano. Iz Lugana poročajo »L. N. N.«: Cadorna ne izdaja seznamov izgub. Glede na častnike jih je pa mogoče po zasebni statistiki dognati iz smrtnih oznanil časopisov v Milanu, Rimu, Genovi in v Turinu. Izgubili so po tej seveda nepopolni statistiki Lahi dozdaj 2 generala, 48 štabnih in 338 višjih častnikov.

Kako se boje Lahi naših podmorskih čolnov.

Frankobrod. »F. Z.« poroča iz Aten: Lahi se tako boje avstrijskih podmorskih čolnov, da se njih rušilci ne upajo več voziti v Albanijo.

Zaščita proti podmorskim čolnom.

»Petit Parisien« poroča iz Rima: Inženir Guarnieri v Turinu je baje iznašel aparat, s katerim se morejo napraviti neškodljivi torpedi še prej, predno pridejo do svojega cilja.

Italijanski zvonovi za našo kovinsko vojno zbirko.

Prve italijanske zvonove za našo vojno kovinsko zbirko je 30. julija uplenil poročnik Alojzij Piffraeder z majhno patrolo v večji italijanski vasi onstran meje. Kraj leži v dosegu naših in italijanskih topov, je nezaseden in popolnoma izprazen — edino, kar so našli v njem, je bila crknjena mačka —; toda ponoči in ob meglenem vremenu prihajajo v kraj sovražne patrole in ravno v predminoli noči je bilo ondi pol voda alpincev. Četudi največji med tremi zvonovi ni tehtal več nego pol stota, je bila le težava s snemanjem, ker se je moralo izvršiti v naglici in samo s tremi možmi. Kajti ko se je dvignila megla po pobočju navzgor, so začeli Italijani s strme skalne stene streljati iz pušk, kar radi velike daljave vsekakor ni imelo nobenega uspeha, naši šrapneli so pa preprečili, da bi se bili Italijani pomaknili nižje dol. Zvonove so kos poti nesli, nato pa naložili na voz in jih ob hudem nalivu odpravili na varno. Italijanski zvonovi bodo služili za vlivanje naših topov. Tako se godi nezvesti Italiji, ki je mislila, da bo igraje zadala smrtni sunek Avstriji.

Samostane bodo praznili...

Basel, 18. avgusta. Kakor poročajo iz Rima, je vlada splošno začela zasagati ves baker in medenino po samostanih. Framasonsko časopisje z neprikrito zlobnostjo poziva vlado, naj tudi v Vatikanu pobere ves baker in medenino, kajti stiska domovine zahteva, da se tudi Vatikan udeleži narodnih stisk in se v tem oziru podredi splošnim prisilnim odredbam.

Bogatini nočejo odpreti svojih žepov.

Lugano, 18. avgusta. »Secolo«, »Idea Nazionale«, »Messaggero« in »Popolo d'Italia« prinašajo enake članke, v katerih tožijo, da se imoviti krogi ustavljajo prav vsaki vojni žrtvi; posebno Rim daleč zaostaja za številnimi malimi mesti. Listi sodijo, da to izvira iz načelnega nasprotstva teh krogov proti vojni.

Italija zaprla javne igralnice.

Lugano. »Idea Nazionale« poroča: Vlada je ukazala zapreti javne igralnice v Viareggio in v Monte Casini, da konča hazardne igre, ki so požrle velikanske vsote.

Laški proračun izkazuje primanjkljaja tri tisoč milijonov lir.

Frankobrod. »Frankf. Ztg.« poroča: Laški proračun izkazuje primanjkljaja treh tisoč milijonov lir.

Lahi zopet prosijo Angleže.

Lugano. (Kor. ur.) »Stampa« objavlja članek bivšega laškega ministra Ferrarisa

o finančnem stanju Italije. Računa, da bo stala Italija vojska do konca decembra 6000 milijonov lir. Izposodi si jih name-ravajo pri Angležih, s katerimi se že po-gajajo.

Požar v Cataniji.

Curih. (Kor. ur.) Po laških listih: V Cataniji je izbruhnil na sicilskem kolo-dvoru požar. Vpepeljen je bil tisti del ko-lodvora, kjer je bilo nastanjeno vojaško poveljstvo in kjer se je nahajala elektrar-na in čakališče.

Na Balkanu.

Od tam doli prihajajo vesti, ki ena drugo podirajo. Težko je reči nekaj goto-vega, pač pa je dejstvo to, da imajo sedaj glavno besedo Bolgari. Obe vojni skupini so ji priznali pravico do Makedonije, in sicer pravi ententa, da mora Bolgarija Ma-kedonijo dobiti takoj, če ji pomaga proti Carigradu.

Ta beseda pa je zbolela posebno Gr-ke. Sedaj je postala javna tajnost, da je ententa obljubila Carigrad z vso gotovost-jo Rusiji. Na tihem pa ima iste želje grški narod. In zato, da Rusija dobi Carigrad, naj Grška izroči Bolgariji še svoj del Ma-kedonije in Kavalo. Svoj čas je bil Veni-zelos za to, toda kralj je nasprotoval in Gunaris je še tik pred svojim odhodom od-govoril ententi, da Grška svoje zemlje ne bo odstopila. Sedaj je zopet na vrhu Veni-zelos. Njegovo srce je pri ententi, toda računati mora z ljudskim gibanjem, ki je proti odstopu zemlje. Ni še gotovo, ali prevzame vladno Venizelos. Francoski li-sti javljajo, da bo kralj pozval Venizelosa, da naj nadaljuje politiko Gunarisa; to je nevtralnost in integriteto Grške. Zaen-krat še nihče ne ve, kaj se bo zgodilo, če se Venizelos in kralj ne bosta zedinila.

V Nišu sedaj zboreje srbska skupščina. Ogrski listi prinašajo eno vest, da se je Srbija udala in odstopila Makedonijo, prinašajo pa tudi drugo vest, da je enten-tine predloge odločno zavrnile. Tretja vest pravi, da bo Srbija odgovorila šele koncem tega tedna. Za boljše presojevanje bodo-čih dogodkov objavljamo sofijsko poročilo »Berliner Tageblatt« 17. avgusta iz Niša: Pasić je sklical svoje somišljenike, jim predložil ententine predloge o odstopu, povedal, da misli ententa vojno nadalje-vati, toda za uspešno nadaljevanje pa je brez-pogojno potrebno, da se vojne udeleži tudi Bolgarija. Ententa bo v slučaju po-trebe Grško s silo prisilila do odločitve. Tudi Srbija ne more več odlašati, ker en-tenta zahteva takojšen odstop ozemlja. Vsako zavlačenje bi pomenjalo nezaup-nico ententi in v tem slučaju bi bila Sr-bija za bodočnost navezana samo na svojo lastno moč. V razgovorih je prevladovalo mnenje, da naj se ententi glede na Bolga-rijo pusti svobodno postopanje, ker Srbija popolnoma zaupa, da bo ententa upošte-ovala tudi srbske interese.

Bolgarski politični krogi sodijo, da srbski odgovor ne bo tako kategoričen kakor grški, kajti Srbi vedo, da bi bil en-tentin neuspeh obenem tudi njihov. Sploš-no sodijo, da ententa zelo forsira svoje na-pore, da pridobi Bolgarijo, da s Carigra-dom vsaj nekoliko izenači poraze na Polj-skem in Francoskem.

Grki pravijo ententi, da Bolgarija ne bo šla proti Turčiji, s katero išče celo zve-ze. V Bolgariji sami pa so sedaj tudi opo-zicionalne stranke odobrile vladno politiko, ki je res dosegla znatne uspehe. Tudi Ge-šov se je izjavil za vladno. »Utro«, najbolj razširjen list, piše: »Sedaj imamo mi be-sedo in danes ali jutri bomo ali iz lastne sile ali s pomočjo Evrope dobili Make-donijo.«

Iz Rumunije ni posebnih novic. Edinole »Berliner Tageblatt« poroča, da je vlada iz obmejnih krajev s silo izgnala vse jude, češ, da so preveč Avstriji prijazni. Kralj Ferdinand je sprejel vodjo konservativnih desidentov Filipessa.

Drobne vesti z Balkana.

Osijska »Drau« poroča 17. avgusta iz Soluna, da so se pred poslopji ententnih poslanikov vršile velike demonstracije. Ljudstvo je razbilo šipe v oknih, policija je morala pregnati množico s silo.

V Rimu so zelo pozorni, ker je znani Italijanom sovražni albanski voditelj Pre-nk Bib Doda na vabilo kralja Nikolaja odpoto-val v Cetinje.

Iz Trsta poročajo, da je v Tirani 1000 Srbov, v Elbasanu pa 5000. Po deželi po-šiljajo manjše oddelke, da ujamejo vsako osebo, katero naznači Essad paša, ki hoče na ta način spraviti voditelje zadnje vstaje in tako napraviti red. Usmrtiti je dal že nad 50 Albancev, katere so mu prignali Srbi.

Iz Niša poročajo, da vladna »Samo-prava« piše, da je ententa napravila zadržanje kolektivno noto iz najboljših na-menov za Balkan. Zato se ni treba raz-burjati. Če se v podrobnostih najdejo kake zmote, tedaj je znano, kdo ima na te zmote opozoriti in kam se je treba obrniti. »V tem oziru lahko čisto pomirjeni za-upamo naklonjenosti in pravičnosti svojih zaveznikov.«

Pred laško-turško vojsko.

Lugano. »Giornale d'Italia« poroča iz Bukarešte, da je Italija zopet preklcala dovoljenje za odhod 700 Italijanov iz Ita-lije. »Giornale d'Italia« ob tej priliki zopet piše, da hujska Turčija v Libiji domačine proti Italiji in da je zdaj mera italijanske potrpežljivosti nasproti Turčiji polna.

Curih. Iz Milana brzojavljajo: Uradno se razglša, da so prevzele Združene dr-žave 14. avgusta varstvo italijanskih dr-žavljanov v Turčiji.

Iz Lugana 16. avgusta »Stampa« po-roča: Včeraj so se živahno izmenjavale brzojavke med zunanjim ministrom gro-fom Sonninom, balkanskimi zastopniki en-tente in italijanskimi poslaniki.

V Rimu upajo, da bo energična akcija entente pripravila Grčijo do »boljšega spoznanja«.

Kodanj. Iz Niša poročajo: Ruski po-slanik knez Trubeckoj je zahteval v carje-vem imenu od Srbije, naj odstopi Bolgariji vsaj macedonsko ozemlje vzhodno od Vardarja, da pridobe Bolgarijo sporazumu. Srbska vlada pa z ozirom na prebival-stvo ne more ugoditi. Srbska vlada zdaj hiti popravljati ceste med Bitoljem in Ti-rano, nadalje popravljajo stara pota v Al-baniji, osobito pri Prizrenu. Sodijo, da Sr-bija zato tako hitro popravlja ceste in pota, ker kljub napetosti pričakuje od Ita-lije vojaške pomoči.

Genf. Agence Havas poroča 17. t. m. neuradno: Pogajanja sporazuma z balkan-skimi državami niso dovedla do sporaz-uma. Kdaj prično balkanske države vojsko, še ni gotovo. Več držav v sedanjem trenutku ne želi opustiti nevtralnosti.

»Vossische Zeitung« prinaša iz Sofije: Ker celo na Balkanu ne snejo juhe tako vroče, kakor jo skuhaajo, bo čisto prav s hladnim mirom poslušati burne vesti iz balkanskih glavnih mest. Grožnje proti Grški izhajajo v prvi vrsti od angleške di-plomacije, pa jih vsi Balkanci smatrajo sa-mo za »bluff«. Posebno je presneto malo verjetno izkrcanje 80.000 Angležev v So-lunu in Kavali. Bolgarija bo čakala in si dala časa na vse strani. Presenečenj ni pričakovati, razen če se kje na Balkanu dogode posamezna dejstva, kakor se to navadno dogaja, če kak balkanski narod Rusom ni po volji. Novo obstreljevanje Belgrada in druge vojaške akcije ob Do-navi stoje gotovo v zvezi z diplomatičnimi dogodki na Balkanu in so zaenkrat bolj političnega nego vojaškega pomena.

Položaj Črnogorcev v Skadru kritičen.

Berlin. »Lokalanzeiger« poroča po »Giornale d'Italia«: Položaj Črnogorcev v Skadru je kritičen. Boje se, da napadejo mesto hribovski rodovi. Iz Skadra so na hribovce poslali vse razpoložljive čete. Hribovci so zmagovali in so veliko Črno-gorcev ujeli. Zahtevali so nato, naj jim Črnogorci vrnejo zaplenjeno orožje, oni pa vrnejo ujetnike. Kralj Nikolaj jim ne bo vrnil orožja, a hribovci ujetnikov niso pri-vedli v Skader, marveč v Gusinje.

Grški kralj sprejel odstop vlade.

Atene. (Kor. ur.) Kralj je sprejel od-stop ministrstva Gunaris in se je 18. t. m. posvetoval z Venizelosom.

Bolgarski vojni minister odstopil.

Sofija. 20. avgusta. (Kor. ur.) »Agence telegraphique Bulgare«: Vojni minister Fi-čev je iz ozirov na svoje zdravje odstopil.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berlin. 19. avgusta. Wolffov urad po-roča iz velikega glavnega stana:

Med Angres—Souchez je izvedel so-vražnik včeraj zvečer napad, ki ga je pri-pravljaj cel dan z ognjem artiljerije. Me-stoma je vdrl v naše najsprednejše jarke in je del središča še zaseden po njem, a na ostali bojni črti je bil že vržen.

V Vogezih je obnovil sovražnik vče-raj svoj napad severno od Münstra proti našim postojankam na Lingekopfu in Schratzmännle. Po začasnem prodiranju v posamezne jarke na Lingekopfu je bil tam sovražnik povsod odbit. Na Schratz-männle se še bojujejo.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

Današnje poročilo najvišjega vojnega vodstva nemške armade poroča o ljutih francoskih napadih pri Angres Souchezu in v Vogezih. Francoski napadi so le de-loma uspeli in bodo v kratkem nemške čete, kakor se je to dozdaj še vedno zgodilo, vzravnale položaj, v kolikor ga še niso. Francozi so postali živahnejši, ker pritiskajo nanje in na Angleže Rusi, da naj na-padajo in da tako razbremene Ruse. Po-leg tega je pa tudi v francoski republiki med poslanci nevolja radi nedelavnosti francoske generalitete že tako velika, da ni izključen odstop sedanje francoske vla-de in morebiti celo predsednika Poincaréja, ki je na željo Rusov postal predsednik francoske republike, ker je bilo znano, da želi vojske z Nemčijo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz. 16. avgusta. Popoldansko poro-čilo. Ponoči kanonada okoli Soucheza in na planoti Rouvron. Severno od Aisne, v odseku Quennevieres in v zahodnih Argo-nih boji z bombami in ročnimi granatami.

Zvečer: Na več delih fronte celi dan siloviti artiljerijski boji. Naše baterije so povzročile sovražniku občutne izgube pri Quennevieresu, so ustavile njegov ogenj na planoti Rouvron in so resno poškodovale nemške utrdbne severno od Godata med Berry au Bacom in Loivre. Ker je sovražnik metal granate na St. Diè, smo streljali na gazometer v Markirchu, ki je eksplodiral. Za represalijo je tudi drugi ogenj zažgal nemško tovarno vzhodno od Münstra.

Pariz. 18. avgusta. Včerajšnje popol-dansko poročilo:

Precej živahna kanonada na raznih delih fronte, posebno v Boesinghe pri Quennevieresu, v Lotringiji pri Arracourtu in Leintreyu. Boj z ročnimi granatami v Argonih pri Fontaines aux charmes in pri Haute chevauchée. V zadnjem kraju so Nemci iz svojih jarkov napadli, toda naš ogenj jih je vržal nazaj v njihovo črto.

Pogovor s poveljnikom francoske verdun-ske vojske.

Berlin. 18. avgusta. »Lokalanzeiger« poroča: Pariški poročevalec »United Press« je obiskal z dovoljenjem generali-simusa Joffre-ja mnoge francoske utrdbne na zahodnem bojišču. V pogovoru s povelj-nikom čet okoli Verduna, je ta rekel sle-deče: »Nam se ne mudi, ker za nas dela čas. Mi moremo kadar samo to hočemo predreti nemške postojanke, ali to bi se dalo izvršiti z zelo velikimi izgubami. Zato hočemo, da Nemci poskušajo svojo moč na nas. V francoskih vojaških krogih se splošno misli, da bo vojska trajala vsaj še leto dni.

Nova francoska letala.

Pariz. »Tems« poroča: Na franco-skem bojišču preizkušajo nova letala, ki jih gonita dva motorja in ki so oborožena s strojno puško. Uspehi so izvrstni.

Portugalska artiljerija za Angleže.

Dunaj. Nekateri listi poročajo iz naj-bolj poučenega vira: Portugalska in Angli-ja se pogajata, da bi Portugalska prepus-tila Angliji vse svoje topove. V Londonu se mudi zdaj portugalska komisija, da se sklene pogodba. Vsi portugalski arsenalni delajo za Angleško, ki je naročila zato ge-neralu Bothi, naj pomiri portugalsko Afri-ko, da Portugalski ni potrebno odpošiljati čet tja.

Del francoskih socialistov za mir.

Curih. Na občnem zboru francoskih strokovnih društev namerava opozicio-nalna opozicija predlagati, naj se sklepa o tem, če naj strokovna društva podpirajo politiko vojske ali pa zahtevajo od vlade, da se sklene kmalu mir.

Francoska vladna kriza. Tudi Poincaré-jevo stališče omajano.

Haag. Po došli poročilih namerava odstopiti tudi predsednik republike Poin-caré, če bo prisiljena vlada odstopiti. Kljub temu močna stranka sili na odstop vlade.

»Deutsche Tageszeitung« poroča iz Haaga: Semkaj došle vesti pravijo, da se bo francoska ministrska kriza morala re-šiti še ta teden. Predsednik Poincaré baje grozi z odstopom, če bodo vrgli Viviani-jevo ministrstvo, zato upajo, da se bo ra-dikalna stranka tega ustrašila, pa kljub temu zahteva v zbornici močna stranka, da ministrstvo odstopi. Kot bodočega moža imenujejo Brianda.

Na izvolitev Poincaréja je vplivala najbolj Rusija. Bil je izvoljen, ker je bilo znano o njem rojenem Lorenčanu, da želi vojsko z Nemčijo, dasi je veliko uglednih francoskih politikov nasprotovalo njegovi izvolitvi. Vpliv ruskega poslanika Izvol-skega je pa premagal vse ovire in je do-segel, da je postal Poincaré predsednik republike, dasi z njim niso bili zadovoljni čisti republikanci, ki so morebiti upravi-čeno trdili, da bi Poincaré ne nasprotoval tudi obnovitvi monarhije.

Millerand podal demisijo.

Berolinski »Deutsche Tageszeitung« poročajo iz Curiha 16. avgusta Od danes jutraj se tu trdovratno vzdržuje govorica, da je francoski vojni minister Millerand podal svojo demisijo. Potrjena pa vest še ni.

Angleška vlada zahteva nov šesttisočmili-jonski vojni kredit.

Amsterdam. Iz Londona se poroča: Ministrski svet je sklenil, da bo zahteval od parlamenta nov vojni kredit v višini šesttisoč milijonov.

Boj za Carigrad.

PRED NOVIMI OPERACIJAMI ZAVEZ-NIKOV.

Ženeva. 17. avgusta. Po pariških ve-steh pripravljajo Francozi in Angleži na Gallipoliju nav splošen napad. Londonski

dopisnik »Secola« tako-le opisuje nalogo teh najnovejših operacij: »Od Francozov in Angležev izvršena izkrcavanja na ožini pri Bulairu, ki veže Gallipoli s turškimi ozadjem, se smatra v vojaških krogih kot začetek nove faze proti Dardanelam. Nove operacije imajo namen, da zavladajo nad cestami, ki vodijo iz Gallipolija v notra-njost. Edino po teh cestah se preskrbuje turška vojska na suhem. Morska pot v Marmarskem morju je v nevarnosti pred angleškimi podmorskimi čolni. Na ta način zavezniki vežejo čezdalje manjši krog okoli turške vojske na polotoku. Ta na-črt je bil že dolgo časa zasnovan, ali se je mislilo, da bo njeno delovanje ojačeno s sodelovanjem Italije. Sedaj je prišel čas. (?)

FRANCOZI IZKRCALI ČETE NA KIOSU IN SAMOSU.

Berlin. »Lokalanzeiger« poroča. V Milan došli grški listi imajo vest, da so se na otoku Kios izkrcale angleške, na otoku Samos pa francoske čete, v celem okoli 70.000 mož.

V ZALIV SAROS ODOPLANIH 100.000 MOŽ.

Frankobrod. Dne 14. t. m. so z Myti-lena odposlali 100.000 mož v zaliv Saros.

Ujetniki in interniranci se vračajo.

Rim. 17. avgusta. (Kor. ur.) »Osser-vatore Romano« prinaša vest, da so vsled posredovanja sv. stolice med Nemčijo in Angleško nastale težkoče glede izvršitve izmenjave za vojno nesposobnih civilnih ujetnikov vsake starosti pred vojnimi strankami, sedaj popolnoma premagane, kakor to potrjujejo tudi obojestranske di-plomatične izjave.

Italijansko časopisje pa s tem vati-kanskim poročilom ni zadovoljno, ker Va-tikan tako uspešno nastopa za mir in po-sredovanje. »Corriere della Sera« zahte-va, da se mora kategorično demontirati vest, da Vatikan obdelava škofo ententi-nih držav v smislu mirovnega posredova-nja. Iz Dunaja je v ponedeljek odpotovala na severno bojišče velika komisija visokih vojaških uradnikov in zdravnikov, da slo-vesno sprejmejo za vojno nesposobne voj-ne ujetnike, ki so prišli iz Rusije.

»Lokalanzeiger« pa poroča iz Ko-danja, da bo to izmenjavanje ruskih in avstrijskih vojnih ujetnikov najbrže kmalu prenehalo in sicer radi prometnih ovir, ker Rusija za te namene zaenkrat nima dovolj pripravnih železniških vozov.

Dnevne novice.

— **Cenj. naročniki »Slovenca«**, ki pre-mene svoje bivališče, naj poleg novega naslova sporoče vedno tudi stari na-slov (kraj in pošta, vojaki v vojni črti številko prejšnje vojne pošte). Če kdo ne sporoči svojega prejšnjega naslova, se mu list ne more točno pošiljati.

+ **Hrvatska deputacija mest povod-dom rojstnega dne Nj. Velikanstva cesarja.** Povodom slavlja 85. rojstnega dne cesarja bodo poslali hrvaška mesta posebna od-poslanstva na Dunaj, ki se bodo poklonila vladarju. Cesar bo sprejel hrvaško depu-tacijo najbrž koncem tega meseca.

— **Pozdravi naših vojakov.** Prejel smo: Vsem doma ostalim pošiljamo po-zdrave s Kraške planote povodom slavlja rojstnega dne našega presvitlega cesarja tu zbrani Slovenci. Zaman se trudi vero-lomni Italijan, naše zemlje ne bo pustošil, dokler stoje naše vrste; le preko naših trupel vodi njegova pot. V imenu vseh: Na skorajšnje veselo svidenje! Ivan Vrisk, div. tel. odd.

+ **Odlikovanja.** Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil polkovnik 1. trd. top. bat. Ludvik Pengov. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 47. pp. Rihard Ko-priva. Najvišje pohvalno priznanje je do-bil nadporočnik 7. lov. bat. Oton Stenger, nadporočnika 97. pp. Franc Šega in dr. iur. Maks Obersnel in stotnik 97. pp. Šte-fan pl. Patay. Srebrno hrabrostno svetin-jo 1. vrste je dobil četovodja 8. lov. bat. Fermešek Vinko, nadomestni stražmojster Zadnikar Franc, pridelen 2. bos. herc. p. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil častniški sluga 16. pp. Bizjak Josip.

+ **Odlikovanja pri mornarici.** Cesar-sko pohvalno priznanje se je izrazilo kor-vetnemu kapitanu Adolfu Potočnik in fre-gatnemu poročniku Draganu Babič.

— **Vojaški kurat Marčić** je od 21. julija kot naslednik včg. nadkurata H. Ranta nameščen kot divizijski župnik pri 6. inf. diviziji in številka njegove vojne po-šte je sedaj 32, ne torej 173. Njegova so-trudnika sta preč. gospoda dr. Kulovec pri 17. pp. in Hafner pri 7. pp. Preč. gospod kurat Marčić pošilja z bojišča vsem znancem in prijateljem prirčen pozdrav.

— **Gospod nadkurat Rant** je imeno-van voditeljem vojnega superiorata pri neki armadi na Rusko Poljskem.

— **Smrt za domovino.** Dne 10. t. m. so padli na polju časti in slave Slovenci: Ma-keta 27. dom. pp., Franc Bremec in Kast-

ner ter kadetni aspirant Štefan Kočevar. Vsi trije so bili zadeti v glavo. To so prve žrtve po enem mesecu pri tem domačem pešpolku. Blag spomin slovenskim junakom!

+ Proti dr. Trumbiću in drugom. Poroča se, da je okrajno sodišče uvedlo sodno postopanje proti dr. Trumbiću kot predsedniku, dr. Ant. Biankini, dr. De Giulli, dr. Juliju Gazzari, dr. Mičiču in umetniku Ivanu Mestrovicu kot članom »Jugoslovanskega odbora«, in sicer radi zločina veleizdaje. Dr. Gazzari so zaplenili vse njegovo premoženje v znesku 100.000 kron.

+ Iz politične državne službe. Njegova ekscelencija gospod deželni predsednik kranski je imenoval stavbnega praktikanca Ivana pl. Tornago za c. kr. stavbnega adjunkta.

Sin deželnega glavarja ranjen. Starejši sin našega deželnega glavarja, rezervni poročnik Ivo Šusteršič, je bil ranjen na laškem bojišču, pri Tolminu. Ranjen je bil v strahovitih bojih, sredi svojih junških Bosancev, ki so se bili kot levi in sijajno rešili svojo posebno težko nalogo. — Rana po zatrevanju vseh očividcev, hvala Bogu ni nevarna. Tako poročila državni poslanec dr. Benkovič, ki služi v neposredni bližini bojišča.

+ Visoko odlikovanje štajerskega namestnika. C. kr. kor. ur. poročila: Štajerski namestnik Manfred grof Clary je odlikovan z velikim križem Leopoldovega reda.

— Iz ljudskošolske službe. Začasno vodstvo ljudske šole v Podbrezju je poverjeno učiteljici Antoniji Štamcar, ker je pozvan pod orožje nadučitelj Anton Lovše. Učiteljski kandidatinji Irmu Grohar je dovoljena brezplačna šolska praksa na ljudski šoli v Zagorju.

— Za poročnike so imenovani vojaški akademiki Gottfried bar. Schwarz pl. Karsten (pri 17. pp.), Franc Matejka (pri 27. pp.) in Ervin Riegel (pri 27. pp.).

— Odlikovanja. Viteški križec Franc Josipovega reda na traku vojaškega služnega križca je dobil major Franc Korec in vojaški podintendant Alfonz Malaverh.

— Imenovanje. Za štabnega narednika je imenovan Anton Toplikar pri 97. pešpolku, oddelek strojnih pušk.

— Slovenski vojak umrl v Inomostu. Iz Inomosta nam poročajo dne 14. t. m.: V tukajšnji bolnišnici »Hotel Maria Theresia« je dne 14. t. m. umrl na srčni vodenici in vnetju možgan Alojzij Pucelj iz Zališča pri Rudolfovom, od 17. pešpolka, del. oddelek.

— Strašna nesreča na železnici. Na postaji Hojivc, Češko, je trčil praški brzovlak s tovrnim vlakom. Med 132 popotniki brzovlaka jih je bilo ranjenih 24, med njimi 2 težko.

— Umrl je urednik »Neues Wiener Tagblatt« Jožef Stieglitz.

— Najvišje pohvalno priznanje je prejel stotnik Julij Lampič 27. dom. pešpolka.

— Zaplenjeni surovi petrolej. S cesarsko odredbo se je zaplenil surovi petrolej. Vsled vojske niso iz Galicije odvažali surovega petroleja. Bencina, petroleja in olja za mazanje je pričelo za to primanjkovati. Da se pospeši čiščenje surovega olja, se je zaplenil.

— Na severnem bojišču je bil v nogo težko ranjen in se zdravi v bolnišnici v Lincu poročnik 6. ulanskega polka Rajmund Jordan, rojak radovljiški.

— V št. Jerneju bo dne 24. t. m. velik semenj privrkat na novem sejmišču. Tako velicega ter po najnovejših strokovnjaških predpisih prirejenega sejmišča nima sedaj nobena občina od Ljubljane doli. Tudi napredek.

— Kruti alkohol tudi v sedanjem teškem času ne miruje. Na Vrhniki je dne 16. t. m. vsled preobilo zavzete ruma umrl gluhomati Matija Medved, star okrog 30 let. Ljudje so ga videli pijanega obležati ob potoku, a ko so ga zvečer njegovi domači hoteli spraviti na stanovanje so opazili, da je mrtev. Bil je udan pijači, zlasti žganjipitju.

— Oproščena. V Mariboru je bila osumljena veleizdaje soproga davčnega oskrbnika Kotzbeke. Pred sodiščem je bila oproščena.

Ljubljanske novice.

Iz Brambni št. v Ljubljani. Zabijanje žrebljev po 20 h, 50 h in 1 K se vrši na magistratu vsak dan od 9. dopoldne do pol 1. ure popoldne ter od 4. ure popoldne do mraka. Žreblji in potrdila o zabijanju se dobivajo pri brambnem ščitu.

Iz Dajte nam kruha! Že par dni sem oblegajo ob različnih dnevnih urah večje množice ljudi razne prodajalne kruha. Gnječa je ponekod tolika, da so v nevarnosti starci in otroci. Vse to pa povzroča velik nered pri razdeljevanju kruha. Pripeljejo ga mnogo prepozno in pa vsaj polovico premalo. Pomisli naj se vendar, da morajo ljudje na delo in da nima

nihče časa oprezovati na kruh po cele ure, potem pa še oditi praznih rok. Koruzne moke menda vendar ne manjka, vode in drv pa sedaj tudi še ne. Človeku se smilijo uboge begunske rodbine in pa lačni otročki domačih nižjih slojev, ki niti za drag denar ne morejo dobiti najpotrebnejšega živila. Pomoč je nujno potrebna, kajti želodčno vprašanje igra tu važno vlogo.

Iz Gospod župan dr. Ivan Tavčar odpotoval je danes za teden dni iz Ljubljane. Za čas njegove odsotnosti nadomestuje ga v županijskih poslih gospod podžupan dr. Triller, ki je vsak dan od 11. do 12. ure dopoldne navzoč v županovi pisarni na magistratu.

Iz 1000 cigaret za tri krone v prid našim ranjenim vojakom. Z navdušenjem so hiteli naši sinovi na bojno plan, da ščitijo domovje pred premočnim sovražnikom. Mnogo se jih vrača, da si zdravijo rane, ki jih je zadala sovražna roka. Dolžnost nas veže, da delimo skrb za dobrobit teh junakov. Darovi ljubezni so dolžnost hvaležnosti, kateri se naj nihče ne odteguje. Vseposvoda so se požrtvovalna srca odzvala, ali daryl ni nikdar preveč. Zlasti cigarete so dar, ki ga naši vojaki najbolj zažele in najraje sprejemajo. Ugodna prilika se nudi tu pomagati. Pri tukajšnjem tobačnem skladišču na Tržaški cesti št. 12 se dobi za pet kron 1000 cev in za banjanje potrebni tobak. Ko se nazaj prinese od dobrih rok basane cigarete, ki so namenjene za razdelitev v bolnicah »Rdečega križa«, tedaj se vrne dve kroni. Potemtakem treba le nekoliko truda, pa je mogoče z malim denarjem udeležiti se dobrodelnega namena. Na delo tedaj, kupujte in darujte, da olajšate položaj naših bednih ranjenih vojakov. — C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani.

Iz Umrl so v Ljubljani: Janez Mencej, dninar, 73 let. — Jakob Ambrosič, Adam Nikolai, pešca. — Konstantin Kramuruk, pešec. — Illes Szasz, ogrski črnovojnik. — Fran Habersattler, pešec. — Benato Perić, sin begunke, 1 leto. — Stanislav Grzyl, pešec. — Ivan Brause, poddesetnik. — Fran Kikel, vojaški kolesar. — Josip Graf, četovodja deželnih strelcev. — Ivan Wagner, pešec, 27 let. — Marija Trpin, žena slikarja in podobarja, 34 let. — Peter Smerkol, premogar-hiralec, 37 let. — Josip Schmiedt, Hamil Pajič, Mihael Bagle, da, pešci.

Iz Padel je na italijanskem bojišču 18. t. m. poročnik v rezervi Teodor Steinhertz.

Iz Na današnjem specialnem večeru v »Kino Central« v deželnem gledališču je na sporedu veleinteresantna novost: »Mož z dvojnim obrazom«, velika detektivska drama in več drugih zanimivih točk. — Jutri nov senzacijski spored.

Iz Izgubil je neki notarski kandidat listino z več važnimi legitimacijami in listinami. Odda naj se z drugimi predmeti vred na naslov v legitimacijah ali pri tem upravnistvu.

Na potopljenem podmorskem čolnu U XII

so bili: Kapitan Egon Lerch, poročnik Ernst Zaccaria in Friderik Nesser, Stanislav Dvoraček, Franc Lang, Mane Budisavljevič, Makso Pustaverh, Rudolf Drotzinger, Ladislav Deak, Zoltan Stras, Josip Ziegler, Karol Waidisch, Robert Schrammayer, Štefan Kousek, Anton Fidra, Josip Reisinger, Ivan Kotzmann.

Na morju.

ANGLEŠKI PODMORSKI ČOLN »O XIII« POTOPLJEN. — **PARNIK »ARABIC«** TORPEDIRAN.

Berlin, 20. avgusta. (Kor. ur.) Uradno: Nek nemški podmorski čoln je uničil angleški podmorski čoln »O XIII« ob južnem izhodu Sunda.

London, 20. avgusta. (Kor. ur.) Whitestarski parnik »Arabic«, ki obsega 10.000 ton, je bil torpediran, ko je vozil v Ameriko. Popotniki in posadka je rešena.

DVA PARNIKA POTOPLJENA.

London, 19. avgusta. (Kor. ur.) Glasom Reuterjevega poročila sta bila parnika »Maggie« in »Serbino«, slednji last črte Wilson, potopljena. Posadka je bila rešena.

Razna poročila.

RUSIJA VPOKLICUJE MORNARIŠKE PODČASTNIKE.

Petrograd, 19. avg. (Kor. ur.) Carjev ukaz z dne 8. avgusta odreja vpoklic vseh mornariških šarž iz azijske Rusije.

SEDEŽ VOJAŠKEGA GUVERNERJA PREMEŠČEN V KIELCE.

Kielce, 18. avgusta. (K. u.) 15. t. m. je c. in kr. vojaški guvernement premestil svoj sedež iz Miechowa v Kielce. Mestni predsednik je povodom službenega nastopa v navzočnosti mestnega zastopstva in magistratnih uradnikov v imenu mesta na

slovesen način izrazil vojaškemu guvernerju svojo lojalnost.

NOVI POZIVI POD OROŽJE NA ŠVEDSKEM.

Berlin, »Magd. Ztg.« poroča iz Stockholm: Vpoklicana sta zopet dva letnika švedske armade.

IZPOLNITEV MORNARICE ZDRUŽENIH DRŽAV.

Rotterdam, 18. avgusta. Iz Washingtona se poroča: Voditelj mornaričnega oddelka, Daniels, se peča z dalekosežnimi načrti za izpolnitev mornarice. Predvsem se ima ustanoviti poseben mornariški svet iz civilnih krogov, ki mu bo stal na čelu Thomas A. Edison. Za člane se imenujejo še drugi znameniti iznajditelji. Daniels bo stvar predložil že prihodnjemu kongresu. Obenem se ima ustanoviti velik centralni urad in laboratorij za eksperimente.

JAPONCI SE POLAŠČAJO ANGLEŠKE TRGOVINE.

Amsterdam. (K. u.) »New York Times« poročajo iz Singapore: Japonci izkoriščajo splošen trgovinski položaj tako, da se niso polastili le trgovine sovražnih držav, marveč tudi angleške kupčije.

ŠPANSKI ZAHTEVAJO GIBALTAR.

Genf, V nedeljo je bilo v Barceloni, kakor poročajo madridski listi, veliko viharjih ljudskih shodov, na katerih so zahtevali, naj zahteva Španska Gibraltar.

PORTUGALSKE SE NE UDELEŽI EVROPSKE VOJSKE.

Basel. »Tagesanzeiger« poroča iz Lizbone: Tudi nova portugalska vlada je odklonila udeležbo v evropski vojski.

MOSKOVSE NEMIRE ZAKRIVIL MESTNI PREFEKT ADDIANOV.

Petrograd, 19. avg. (Kor. ur.) »Rječ« poroča iz Moskve: Preiskava, ki so jo uvedli senatorji, je odkrila, da zadeva vsa krivda radi nemirov v Moskvi prefekta Addianova, ki je revirnemu načelniku iz strahu pred liberalno opozicijo prepovedal vsak nastop proti izgredeknikom.

VATIKAN IN MIR.

Lučano, 18. avgusta. Iz Rima se poroča: Vatikanski uradniki so zastopniku »Press-Association« razložili papežovo politiko in izjavili, da si Vatikan neprestano prizadeva, da bi se končale vojne strahote in vojna sama. Uradniki so tudi namignili, da hoče biti papež zastopan pri mirovnih posvetovanjih kot najvišji zaščitnik človeških in krščanskih načel.

OGNJENIK NA OTOKU STROMBOLI BRUHA.

Lučano, 18. avgusta. (Kor. ur.) Vulkan na otoku Stromboli je izbruhnil velike množine lave. Iz njegovih žrel se glasom uradnih poročil zlivajo celi ognjeni potoki.

NEURJA V OHIO.

Rotterdam, 18. avgusta. Iz Ohia se poroča, da so zadnje vremenske neizgode v državi Ohio napravile mnogo milijonov škode. Veliko tovarn je moralo radi povodnji ustaviti delo in mnogo tisoč delavcev je ob kruh. Na tisoče hektarov njiv, travnikov itd. je opustošenih, pridelki so uničeni.

Primorske novice.

Cesarjev god v Gorici. Kljub bližnjemu boju je Gorica cesarjev god slovesno praznovala. Vsak, kdor je le ostal v mestu, je razobesil zastave in bil pri sv. maši, katero je v osrednjem semenišču bral nadškofov namestnik. V neki drugi cerkvi se je prej vršila slovesna služba božja, katere se je udeležilo vse vojaštvo. Pri slovesnem obedu je najvišji poveljujoči general napil cesarju. V ognjevitih besedah je izrazil v srcih vseh vkoreninjeno zvestobo do cesarja. V tem se je od blizu in daleč začulo gromenje topov, ki je »slava« klicem dalo nepozabljiv odmev.

Poziv. V tržaškem uradnem listu se poziva javnega knjižničarja dr. Attilia Hortis, naj se vrne in zopet prevzame svojo službo dne 18. septembra t. l., če ne, bo odpuščen. Podobnih pozivov javnim uradnikom v Trstu je bilo izdanih že obilo, pa najbrže ne bodo prodrli v Italijo.

Poklonitev tržaškega slovenstva Nj. Veličanstvu. Povodom cesarjevega rojstnega dne se je pri ces. namestniku v Trstu oglasila deputacija tržaških Slovencev, ki je zastopala 55 društev in denarnih zavodov iz mesta in okolice. V imenu deputacije je govoril dr. Josip Wilfan, povdarjajoč slovensko zvestobo in željo po zagotovitvi gospodarskega in duševnega napredka v neoviranem naravnem razvoju v plemenitem, mirnem tekmovanju s soideželanmi druge narodnosti. Ces. namestnik je nemški odgovoril, zaključil je pa svoj odgovor slovenski: »Tudi slovensko prebivalstvo Trsta, ki se je hvala njegovi vztrajni delavnosti in neutrudljivi organizaciji povzpelo do važnega činitelja v javnem in gospodarskem razvoju mesta, ljudstvo, katerega sinovi se sedaj z junaško hrabrosijo bore za čast in bodočnost Av-

strije, v okviru trdno zvezane države, pod modro, očetovsko skrbjo našega premisljivega gospoda in cesarja, deležni onih dobrot, ki jih bo uživala naša preljuba domovina po zmagoslavju dovršeni vojni. V tem zmislu Vas pozdravljam še enkrat, gospoda moja, ter se Vam zahvaljujem za izražene dokaze Vašega patrijotizma! — Gospod namestnik se je nato pogovarjal s posameznimi člani odposlanstva o razmerah v društvih, ki so jih zastopali, in o splošnih željah in potrebah slovenskega prebivalstva ter se končno poslovil od poslanstva za zagotovilo, da bo po svojih najboljših močeh upošteval in pospeševal upravičene želje tržaškega Slovenstva, posebno kar se tiče gospodarskih potreb in pa mladinske vzgoje in oskrbe.

— Slovenski begunci z Goriškega se nahajajo v sledečih krajih: v političnem okraju Auspitz na Moravskem 1425 Slovencev, v političnem okraju Hohenstadt na Moravskem 1375 Slovencev, v političnem okraju Iglau na Moravskem 800 Slovencev, v polit. okraju M. Schönberg na Moravskem 1800 Slovencev, v polit. okr. M. Trübau na Moravskem 1455 Slovencev, v polit. okraju Braunau, Spodnja Avstrija, 500 Slovencev, v pol. okr. Mödling, Spod. Avstr., 1500 Slovencev, v pol. okr. Römerstadt, Spod. Avstr., 347 Slovencev, v polit. okr. Horn, Spod. Avstr., 1060 Slovencev in v Lipnici na Štajerskem okoli 1000 Slovencev.

Velika gospojnica v Gorici. Praznovali smo jo sicer na zunaj skromno, a tembolj smo občutili v naših srcih, kako smo ravno v teh nevarnih časih potrebni zaščite Marije Device, naše ljube Gospe. Slovesna sv. maša se je vršila v kapucinski cerkvi ob desetih, Cerkev je bila skoraj prenapolnjena vernikov in posebno je bilo opaziti mnogo vojaštva. Vidimo, da naše ljudstvo kljub grozeči nevarnosti — granate so že namreč padale v bližini te cerkve — rado poseja še sveta opravila in si izproša nadnaravnih moči proti teškim izkušnjam, ki so prišle nad nas.

Goričan Anton Paulin — umrl junaške smrti na severnem bojišču. Anton Paulin, doma iz Gorice, služeč pri pp. 97., 13. stotnija je umrl dne 14. junija 1915 v Galiciji vsled zadobljenih ran. Bil je ustrelen v trebuh. Pokopan leži na pokopališču v vasi Gvozdzice pri Kolomeji. Bog mu daj večni mir!

Jurist Stanko Gabršček iz Trsta, praporščak pri 80. polku, piše z dne 13. junija iz Kijeva, da je neranjen ujet. Toliko v obvestilo njegovim prijateljem.

Konjski tramvaj v Trstu in laške uniforme. Vsled zadnje vladne odredbe, po kateri je prepovedano nositi sovražnikovim podobne uniforme, so tudi pri tržaškem konjskem tramwayu odvzeli voznikom laške kape in jih nadomestili z drugimi, podobnimi našim železničarjem. Magistratni policaji, ki so nosili čisto laške uniforme, hodijo v lastnih civilnih oblekah. Istotako ostali magistratni veljaki. Svoječas je marsikdo z začudenjem povpraševal, kdo je »ta laški general«, ko so videli prav po sredi ceste široko korakati poročnika trž. gasilnega društva. Imel je tudi laško sabljo. Sedaj je tudi te pajacade konec.

— Župan Obljubek je zagotovo ostal v Brdih in ni torej na Gorenjskem, kakor se je poročalo. Ostal je na domu v Krasnem pri Kojskem z ženo in sinom Dragotinom. Hčerke je odposlal začasno na Štajersko. Drugi sin Stanko se pa nahaja v Brezjah na Koroškem, kjer poseđa kot enoletni prostovoljec častniško šolo.

— Padel je na severnem bojišču Ivan Znidarčič iz Skrljevega pri Kožbani v Brdih. Služil je pri lovskem bataljonu št. 18 in boreč se za svobodo svoje domovine našel je častno smrt na galških poljanah. Bodí mu tuja zemljica lahka!

— Ranjena sta bila na jugozapadnem bojišču Fiklak Jožef iz beneškega Vrhovlja in Anton Sitar iz Senika, oba pripadata lovskemu bataljonu št. 7. Peljali so jih v notranjost dežele, da se izlečita.

× × ×

SEZNAM

vseh ženskih oseb in otrok, ki so bile ranjene v Gorici in okolici od začetka vojske sem in ki so se, oziroma se še nahajajo v mestni ženski bolnišnici v Via Preozzi: Kumar Franciška, Ločnik, 43 let, spr. 6. junija 1915, odp. 27. julija. Kumar Marija, Ločnik, 16 let, spr. 6. jun., odp. 27. jul. Kumar Peter, Ločnik, 6 let, spr. 6. jun., odp. 27. jul. Kumar Karmela, Ločnik, 4 leta, spr. 6. jun., odp. 27. jul. Leban Ana, Podgora, 58 let, spr. 5. jun., še v bolnišnici. Pereko Avguštna, Ločnik, 70 let, spr. 8. jun., odp. 27. jun. Malič Jožefa, Ločnik, 37 let, spr. 8. jun., odp. 5. jul. Bregant Kristina, Gorica, 18 let, spr. 9. jun., umrla 10. jun. Furlan Marija, Polać, 69 let, spr. 12. jun., odp. 1. avg. Petrovič Franciška, Gorica, 17 let, spr. 13. jun., umrla 13. jun. Vida Marija, Gorica, 21 let, spr. 17. jun., odp. 21. jun. Butkovič Adolf, Gorica, 13 let, spr. 17. jun., odp. 28. jun. Peric Marija, Opatieselo, 18 let, spr. 20. jun., umrla 21. jun. Peric Olga, Opatieselo, 3 leta, spr.

AMERIKA V MEKSIKI.

Pariz, 18. avgusta. (Kor. ur.) Poročevalec »Petit Journala« poroča iz Washingtona, da se je Wilson odločil nastopiti in napraviti konec zmedenemu položaju v Meksiki. Wilson misli napraviti Madero za začasnega predsednika. To začasno odredbo bodo odobrile tudi južno-ameriške ABC-države. Nato bi se imel voliti nov predsednik, za časa volitev bi moralo vladati premirje in razne meksikanske stranke bi se morale zavezati, da bodo začasno vlado spoštovale in v slučaju potrebe tudi branile, zakar obljubijo Zedinjene države svojo denarno in moralno podporo. Strankam, ki bi ne hotele teh predlogov sprejeti, se ne smelo pošiljati orožja. V Meksiki se mudi poseben poslanec Wilsona, ki hoče izvršiti to rešitev, v Washingtonu pa se pogajanja nadaljujejo.

Konteristinjo, trgovskega sotrudnika, kot prvo moč in spretno

prodajalko

se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Oton Homan, Radovljica. 1616

Kupim v vsaki množini mlkano in nemikano

domače predivo

po najvišji ceni. — Ponudbe na: Ivan N. Adamič, vrvarna, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31. 1453

Št. 13.112.

RAZGLAS.

C. kr. deželna vlada je z ukazom z dne 15. avgusta 1915, št. 21.163, prepustila za novo mlevsko sezono uravnavo porabe mlevskih izdelkov za Ljubljano mestni občini ljubljanski.

Pozivljajo se vsi dosednji prodajalci moke ter drugi, ki obrtoma uporabljajo moko, da se najkasneje

do prihodnjega petka, dne 20. avgusta, opoldne, pismeno priglase na mestnem magistratu, da jih je mogoče vpisati v imenik odjemalcev in prodajalcev moke.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 17. avgusta 1915.

1618

Knjigovodkinja

za glavno zalogo tobaka se sprejme. Naslov pove uprava lista pod št. 1615.

Trgovski pomočnik

spreten prodajalec, trezen in priden se takoj sprejme in pod ugodnimi pogoji. — Firma J. Kušan Kranj (Gorenjsko.) 1630

100 litrov zdrave domače pijače,

osvežujoče, dobre in jezo gaseče si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za ananasa, jabolčnik, grenadine, malinovec, poprova meta, mašketelec, pomerančnik, dišeča perla, višnjevec. Ta pijača se lahko polesti za-važva hladna, pozimi pa vroča mesto ru-ma in aganja. Skaziti se ne more. Snovi z natančnim navodilom stanejo K 4.50 franko po povzetju. Na 5 takih porcij do-dam eno povzbu. Za gospodarstva, tovarne, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavce ta pijača osveži in ne upijani, vseh česar ne izgube nič na svoji delazmožnosti. Jan Grolich, drogerija 'Pri angelu', Brno 643, Morava. 1351

Deželna poslovalnica za Kranjsko

vojno-zavarovalnega oddelka vdovskega in sirotinskega pomožnega zaklada v Ljubljani, Šelenburgova ulica 6.

išče za takoj

proti stalnim prejemkom

sotrudnike in sotrudnice

dame in gospode.

Vdove in sirote po bojovníkih, soproge rezervistov, učitelji in učiteljice imajo prednost.

Predstaviti se je med 9. in 12. uro dopoldne in med 3. in 5. popoldne v prostorih deželne poslovalnice v Šelenburgovi ulici št. 6. II.

Deželna poslovalnica za Kranjsko

vojno-zavarovalnega oddelka vdovskega in sirotinskega pomožnega zaklada v Ljubljani

išče

za okrajna glavarstva: Crnomelj, Kamnik, Kočevje, Kranj, Krško, Litija, Logatec, Novo mesto, Postojna in Radovljica

okrajne zastopnike

ki morajo biti večji obeh deželnih jezikov in biti dobro uvedeni pri oblastvih. Ker je to služba s stalnimi prejemki, mora vsak okrajni zastopnik delati izključno samo za deželno poslovalnico, ne sme imeti torej stranskih služb. Gospodje, izurjeni zlasti v organizaciji, naj pošljejo svoje oferte z označbo starosti in natančnimi življenjskimi podatki pismeno deželni poslovalnici vojno-zavarovalnega urada v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 6, II. desno.

Vdovski in sirotinski pomožni zaklad celokupne oborožene sile

oddelek vojno zavarovanje.

Pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. cesarske in kraljevske Visokosti presvetlega gospoda nadvojvode gen. art. insp. fcm. Leopolda Salvatorja in presvetle gospe nadvojvodinje Blanke.

Dunaj, I, Schwarzenbergplatz 1.

Deželna poslovalnica za Kranjsko v Ljubljani, Šelenburgova ulica 6, II. nadstr. na desno, zraven glavne pošte.

Poziv!

Mnogo na bojiščih se nahajajočih vojakov ima doma ženo in otroke, ki jih čaka najhujša beda, če se oče ne vrne več domov.

Vojno zavarovanje

ima namen, da jim nudi varstvo in pomoč.

Vsak mož, odhajajoč na bojišče, naj zagotovi svojcem denarno pomoč za najhujši slučaj.

Vsaka žena, ki ji je mož na bojišču, je dolžna, da skrbi za svoje otroke.

Vsak delodajalec mora pomisliti, da se bojujejo njegovi uslužbenci in delavci tudi za njegovo lastno varnost, ko zastavljajo svoje življenje proti sovražniku.

Nihče naj ne zamudi te potrebne oskrbe za bližnjo bodočnost, dokler ni prepozno.

Vsak, ki se ga to tiče, naj si odtrga majhen znesek, da obvaruje sebe in svojce najstrašnejših posledic vojske.

Vojno zavarovanje se lahko prijavi pri občinskem in župnem uradu, pri šolskih vodstvih ali naravnost pri deželnem zastopstvu za Kranjsko vdovskega in sirotinskega zaklada celokupne oborožene sile, v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 6, II. nadstropje.

Crnovojniki plačajo $4\frac{1}{2}\%$ premije, aktivni častniki, moštvo, rezervisti 7% .